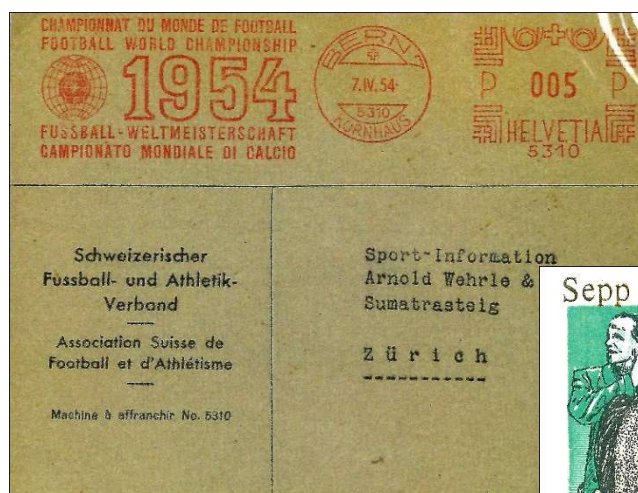
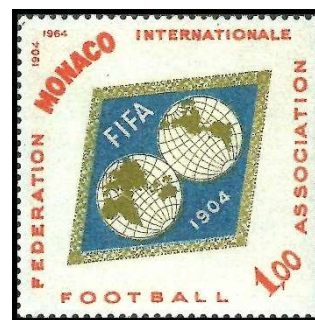

MALÁ EXKURZE DO FOTBALOVÉ MINULOSTI (V)

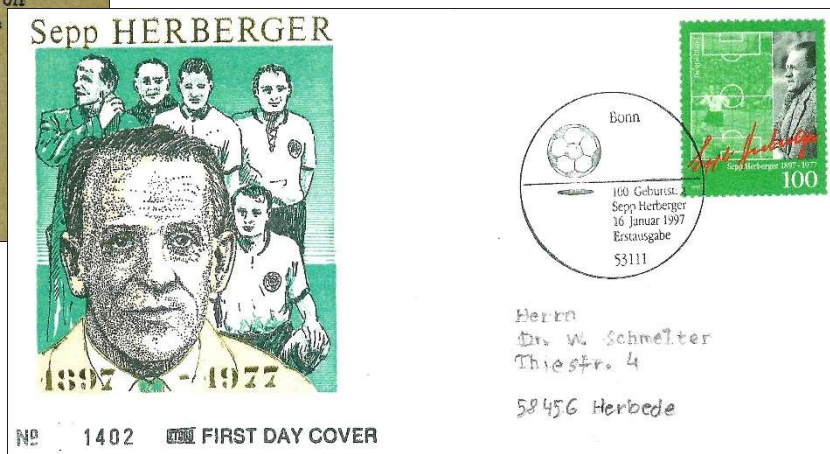
MS 1954

Švýcarsko jako pořadatel prvního poválečného šampionátu v Evropě bylo vybráno celkem logicky nejen proto, že nebylo postiženo válkou, ale také proto, že FIFA sídlící v Curychu slavila 50 let. Poprvé se zúčastnilo mistrovství světa 16 účastníků. Československo v kvalifikaci vyřadilo Bulharsko 2:1 a 0:0, Rumunsko 2:0 a 1:0. Poválečná premiéra našich reprezentantů byla katastrofální. Prohráli v Bernu s obhájcem titulu Uruguayí 0:2 a v Curychu nás pokořilo Rakousko 0:5.

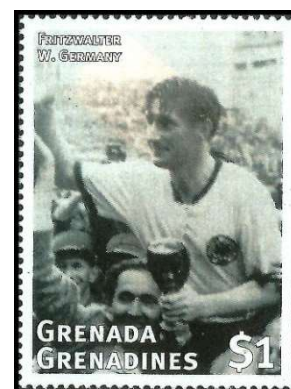

Velkým favoritem MS bylo mužstvo Maďarska, vítěz OH 1952 z Helsinek. Maďaři jako první pokořili rok před MS ve Wembley Anglii 6:3 a v Budapešti dokonce 7:1 a čtyři roky nebyli v 32 zápasech poraženi. Že jsou favority potvrdili hned v úvodu, když rozdrtili Jižní Koreu 9:0 a Německo 8:3. Do finále hraném v Bernu se nečekaně probojovalo po semifinálové výhře 6:1 nad Rakouskem Německo a Maďarsko, které v napínavém semifinále porazilo v prodloužení Uruguay 4:2.

Maďaři ale roli velkého favorita neunesli i když už v osmé minutě vedli 2:0! Možná zapracovala i únava po prodlužovaném semifinále a nakonec odešli poražení 2:3.

K překvapujícímu titulu Němců pomohlo i to, že trenér Sepp Herberger sáhl k tomu, že jeho tým nastoupil v deštivém finále v kopačkách firmy Adidas, které měli poprvé v historii fotbalu šroubovací kolíky. Nadšení

fanoušci viděli celkem 140 vesměs pěkných gólů, průměr na zápas byl 5,4 gólů a tento průměr se zatím nepodařilo překonat. Nepřekonaným rekordem je také 24 vstřelených branek na jednom šampionátu, který dosáhl ve

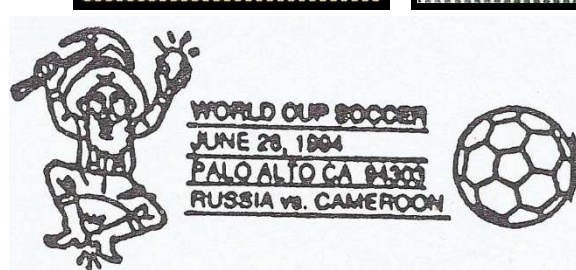
Švýcarsku tým Maďarska. Za hvězdu šampionátu byl vyhlášen Maďar Sándor Kocsis, nejlepší kanonýr V. mistrovství světa. Zajímavě si osud pohrával s kapitánem Německa Fritzem Walterem. Jako válečného zajatce ho před odsunem do gulagu na Sibiř zachránil maďarský dozorce, který v něm poznal známého fotbalistu. Tím, že o Walterovi tvrdil, že je Rakušan mu pravděpodobně zachránil život.

Stanislav Kamenický

OLEG SALENKO A JEHO GÓLOVÝ REKORD

K XXI. mistrovství světa 2018 v kopané vydala ruská pošta nebývalé množství filatelistických materiálů. Mimo jiné jsou na nich stadióny, na kterých se hrálo, významné zápasy z minulých šampionátů, slavné fotbalové osobnosti sovětské kopané jako byli například Lev Jašin, Konstantin Beskov, Slava Metreveli, Vladimir Babukin, Eduard Strelcov, nám známý rozhodčí z finále MS 1962 Nikolaj Latyšev a jiní. Na jedné známce nechybí ani husarský kousek Olega Salenka z MS 1994 v USA. Tento vynikající útočník se narodil

25. října 1969 v Leningradě. Hrál za Dynamo Kyjev, hned po šampionátu 1994 ve španělských klubech FC Valencia a CD Logrones. SSSR reprezentoval 9x a dal 6 gólů, Ukrajinu 1x. Do historie světového fotbalu se zapsal 28. června 1994 v San Francisku na Stanford Stadium, v utkání proti Kamerunu, kdy se mu podařilo nastřílet pět gólů ze šesti sovětských (6:1). Bylo to ale jediné utkání, ve kterém na mistrovství světa v roce 1994 Sovětský svaz zvítězil. Bohužel to nestačilo ani k dalšímu postupu do dalšího kola. Byl by to malý zázrak, kdyby se někomu podařilo tento dlouholetý rekord Olega Salenka pokořit. S celkem šesti góly (jeden gól vstřelil Salenko ve 4. minutě z penalty proti Švédsku 1:3). Společně pak byl s Bulharem Christo Stoičkovem vyhlášen nejlepším střelcem turnaje. Předtím byl s pěti góly nejlepším střelcem MS 1985 juniorů do 20 let. Kromě Sovětského svazu a Španělska působil v klubech ve Skotsku a Turecku. Od roku 1997, kdy prodělal tři těžké operace kolena, je v invalidním důchodu.

Stanislav Kamenický

Fotbalové filatelistické střípky roku 2019

Kyrgyzstán, únor, aršík s 3 zn. – **Asijský fotbalový šampionát, Spojené arabské emiráty**. Finálové části Asijského poháru 2019 se v SAE od 5.1. zúčastnilo 23 asijských zemí a Austrálie. Turnaj vyvrcholil 1.2. finálovým soubojem Japonsko – Katar. Asijským šampionem je po výhře 3:1 stal Katar.

Náhorní Karabach, 4.6., 2 zn. – **CONIFA fotbal cup Artsach**

San Marino, 7.5., 1 zn. – **ME ve fotbale hráčů do 21let, Itálie a San Marino**. Od 16. do 30. června probíhá 22. ročník tohoto turnaje na pěti stadiónech (Bologna, Reggio Emilia, Cesena, Udine, San Marino) za účasti 12 týmů. Česká republika v kvalifikaci neuspěla a do finálové části nepostoupila.

Na turnaji mohou hrát fotbalisté narození 1. ledna 1996 nebo později. Stejně jako v minulosti, kdy šampionát probíhal rok před Letními olympijskými hrami, poslouží i nyní jako evropská kvalifikace pro olympijský fotbalový turnaj (konkrétně pro LOH 2020 v Tokyu, kde budou startovat národní mužstva hráčů do 23 let s maximálně 3 fotbalisty přesahujícími tento věk v každém týmu).

Spojené arabské emiráty, 7.1., 1 zn. – **AFC Asian Cup**. Asijský pohár (či Mistrovství Asie) je fotbalovou soutěží, kterou pořádá asociace Asian Football Confederation každý čtvrtý rok, od roku 1956. Výjimkou bylo Mistrovství Asie ve fotbale 2007, konající se tři roky po posledním mistrovství, kvůli termínu pořádání Letních olympijských her 2008. Letošní již 17. mistrovství Asie ve fotbale hostily SAE a zisk prvního asijského titulu slavili fotbalisté Kuvajtu, kteří ve finále

porazili Japonsko 3:1 (mimořadně Japonsko jako jediné dokázalo zvítězit v Asijském poháru 4x).

Španělsko, 18.3., 1 zn. a aršíková úprava s 1 zn. a 8 kupóny – **100 let fotbalového klubu FC Valencia**. Valencia CF je španělský fotbalový klub hrající nejvyšší soutěž – La Ligu. Od roku 2002 je členem organizace fotbalových klubů G-14. Šestinásobný mistr Španělska, 8x získal Královský pohár, 1x vítěz Evropské ligy UEFA, 2x vítěz Veletřního poháru, 1x vítěz Poháru vítězů pohárů.

100 AÑOS MILAKA GERTAKIZUN 1918 - 2018
CENTENARIO DE LA FEDERACIÓN GUIPUZCOANA DE FÚTBOL
EFEMÉRIDES

Španělsko, 18.3., 1 zn. – **100 let fotbalové federace Guipuzcoana**. Dne 25. dubna 1918 byla oficiálně ustavena Federación Guipuzcoana de Fútbol (fotbalová federace Gipuzkoa). Dnes je Gipuzkoa baskickou provincií na severovýchodě Španělska. Prvním předsedou fotbalové federace Guipuzcoana se stal Salvador Díaz Iraola, který se o několik let později, v roce 1922, stal manažerem španělského národního fotbalového týmu. Známkou ke sto letům trvání federace připomíná minulost této instituce a zobrazuje pár staromódních fotbalových bot a míč na lavičce, pod znakem federace. Příběh je shrnut v textu: 100 años, milaka gertakizun - 100 let, tisíce zkušeností.

K oběma španělským fotbalovým známčkám byly vydány velice pěkné FDC. Zde uvádíme alespoň razítka prvního dne vydání.

Ukrajina, 18.4., 1 zn., (TL 3x3 zn.) – **Valerij Lobanovskij**, (6.1.1939, Kyjev - 13.5.2002, Záporoží) byl ukrajinský fotbalista a zejména vynikající trenér, tvůrce úspěchů Dynama Kyjev 70. a 80. let 20. století a dlouholetý trenér sovětské fotbalové reprezentace, kterou dovedl ke druhému místu na Euru 88.

Uruguay, 14.5., 1 zn. (TL 3x3 – 8 zn. a 1 kupon uprostřed) – **120 let národního fotbalového týmu**. Uruguay patří mezi neúspěšnější fotbalové země v historii, dvakrát zvítězila na Mistrovství světa, dvakrát na olympijských hrách a 15x na kontinentálním šampionátu Copa América, což z ní dělá jeden z neúspěšnějších týmů.

Obrázky převzaty z webu colnect.com a údaje z wikipedia, připravil -jpb-

Stručně na závěr:

1. Andorra (Fr.), Finále světového poháru v alp. lyžování Soldeu-Tarter, 18.3.2019, 1 zn.
2. Bělorusko, 2. Evropské hry Minsk, 1.2.2019, 4 známky a aršík
3. Německo, Legendární olympijské momenty, 2.5.2019, 3 známky
4. San Marino, 100 let národního Alpinistické sdružení, 26.2.2019, 3 známky
5. San Marino, Mezinárodní den sportu pro rozvoj a mír 2019, 26.2.2019, 4 známky
6. Peru, Pan American Games Lima, 28.2.2019, 2 známky

7.

8.

9.

11.

10.

12.

7. Čína, 19. asijské hry, Hangzhou, 18.6.2019, 1 známka
 8. Polsko, 80 let dostihové dráhy Służewiec, 5.5.2019, 1 známka
 9. Makedonie, MS v házené mužů, 10.1.2019, 1 známka
 10. Čína, maratón, 31.3.2019, 2 známky
 11. Rusko, Zimní univerziáda Krasnojarsk, 1.2.2019, 4 známky
 12. Polsko, Světové letní speciální olympijské hry Abu Dhabí, 7.3.2019, 1 známka

Do dnešního čísla přispěli: Václav Diviš, Radek Jásek, Laco Kajaba, Josef Kočí, Stanislav Kamenický, Peter Osuský a František Sopko.

Všem za to upřímně děkujeme a redakce se těší na další příspěvky i od Vás.

Uzávěrka příštího čísla je 1. prosince 2019

Zpravodaj České asociace pro olympijskou a sportovní filatelii
 při České olympijské akademii Českého olympijského výboru
 a samostatné odborné společnosti Svazu Českých filatelistů

adresa: Vašátkova 2, 198 00 Praha 9, tel. 739 033 170

MAIL: OLYMPSPORT@OLYMP-SPORT.CZ, [HTTP://WWW.OLYMP-SPORT.CZ](http://WWW.OLYMP-SPORT.CZ)

Předseda	Josef KOČÍ, Okružní 7, 779 00 Olomouc	joseph.koci@seznam.cz
Čest. předseda	Jaroslav PETRÁSEK, Zborovská 1025, 282 01 Český Brod	petrasek@olymp-sport.cz
Místopředseda	Ladislav JANOUŠEK, Vašátkova 2, 198 00 Praha 9	ladajan55@seznam.cz
Sekretář	Václav DIVIŠ, Pavrovského 2558/14, Praha 13	divis@olymp-sport.cz
Redaktor	Jan PETRÁS, U lesíčka 5, 620 00 Brno	petras.jan13@seznam.cz
Knihovník	Radek JÁSEK, Havlíčkova 271, 281 21 Červené Pečky	radek.jasek@seznam.cz